

Rzeszów, dnia 22 stycznia 2016 roku

**Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych
w Rzeszowie**

Opinia prawna

**na temat uprawnienia do dodatkowego wynagrodzenia
pielęgniarek zatrudnionych w stacji sanitarno - epidemiologicznej**

I. WSTĘP:

Do Kancelarii zwrócono się z wnioskiem o sporządzenie opinii prawnej, której przedmiotem będzie udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy pielęgniarki zatrudnione w stacji sanitarno – epidemiologicznej na stanowiskach: młodszego asystenta i asystenta są objęte są przepisami prawa przyznającymi pielęgniarkom dodatek do wynagrodzenia.

W opisie stanu faktycznego, będącego podstawą pytania wskazano, że dwie pracownice Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tarnobrzegu w Sekcji Epidemiologii, zatrudnione na stanowisku asystenta i młodszego asystenta, posiadają prawo wykonywania zawodu pielęgniarki. Czynności zawodowe wskazanych pracownic polegają między innymi na prowadzeniu dochodzeń epidemiologicznych w przypadku chorób zakaźnych, edukacji środowisk, kierowaniu na leczenie, kierowanie na badania diagnostyczne, szczepienia ochronne, prowadzeniu działań przymuszających do leczenia. Ponadto do ich obowiązków należy realizacja zapotrzebowania i dystrybucja szczepionek dla wszystkich dzieci podlegających szczepieniom ochronnym zgodnie z obowiązującym kalendarzem szczepień z terenu powiatu tarnobrzeskiego. Sprawują także nadzór nad realizacją szczepień ochronnych i gospodarką preparatami szczepionkowymi, prowadzą działania edukacyjne i przymuszające w środowiskach uchylających się od obowiązku wykonania szczepień, nadzorują i zgłaszają do odpowiednich instytucji niepożądane odczyny poszczepienne. Sprawują nadzór nad wszystkimi podmiotami świadczącymi usługi w zakresie zdrowia w obszarze warunków higieniczno – sanitarnych, sprzętu, pomieszczeń, kwalifikacji personelu, postępowaniami z odpadami medycznymi. Ponadto prowadzą bieżący monitoring sytuacji epidemiologicznej powiatu w zakresie chorób zakaźnych, dokonują analiz, ocen i sprawozdań z prowadzonej działalności.

II. PODSTAWA PRAWNA:

1. Ustawa z dnia 15 lipca 2011 roku o zawodach pielęgniarki i położnej (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1435 ze zm.) – dalej jako ustawa o zawodach,
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2015 roku w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1400) – dalej jako rozporządzenie z dnia 8 września 2015 roku,
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 października 2015 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1628) – dalej jako rozporządzenie z dnia 14 października 2015 roku,
4. Porozumienie z dnia 23 września 2015 roku zawartym pomiędzy Ministrem Zdrowia, Prezesem Narodowego Funduszu Zdrowia oraz Ogólnopolskim Związkiem Zawodowym i Naczelną Radą Pielęgniarek i Położnych.

III. ROZWAŻANIA:

W porozumieniu z dnia 23 września 2015 roku zawartym pomiędzy Ministrem Zdrowia, Prezesem Narodowego Funduszu Zdrowia oraz Ogólnopolskim Związkiem Zawodowym i Naczelną Radą Pielęgniarek i Położnych, strony przewidziały wzrost wynagrodzeń dla pielęgniarek podstawowej opieki zdrowotnej, położnej podstawowej opieki zdrowotnej oraz pielęgniarek środowiska nauczania i wychowania poprzez wzrost stawki kapitałowej.

Realizując zobowiązania wynikające ze wskazanego powyżej porozumienia Minister Zdrowia rozporządzeniem z dnia 14 października 2015 roku, wprowadził do obowiązującego porządku prawnego reguły, zgodnie z którymi od 1 stycznia 2016 roku pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, położne podstawowej opieki zdrowotnej oraz pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania zostaną objęte wzrostem wynagrodzeń.

Natomiast rozporządzeniem z dnia 8 września 2015 roku przewidziano wzrost wynagrodzeń dla pielęgniarek i położnych, które wykonują zawód w podmiotach posiadających umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, z wyłączeniem umowy w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna oraz umowy w rodzaju leczenie szpitalne – świadczenia wysokospecjalistyczne.

W związku z powyższym wzrost wynagrodzeń przewidziany jest dla pielęgniarek i położnych, które wykonują zawód w podmiotach posiadających umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej. Wzrost wynagrodzeń realizowany był na tym etapie poprzez aneksy do istniejących umów z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Jednocześnie w przepisach rozporządzeń wskazuje się, że ich przepisami objęte są pielęgniarki i położne realizujące u świadczeniodawcy świadczenia opieki zdrowotnej, także w formie indywidualnej praktyki pielęgniarki i położnej wyłącznie w przedsiębiorstwie podmiotu leczniczego albo indywidualnej specjalistycznej praktyki pielęgniarki i położnej

wyłącznie w przedsiębiorstwie podmiotu leczniczego. Wykonują swój zawód na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego lub umowy cywilnoprawnej.

Zawód pielęgniarki i położnej jest zawodem medycznym co oznacza, że jego wykonywanie polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych (art. 2, art. 4 i art. 5 ustawy o zawodach). Pielęgniarskie świadczenia zdrowotne to wszelkie działania medyczne o charakterze usług niematerialnych prawnie dopuszczalne, polegające na oddziaływaniu na organizm ludzki z użyciem technik medycznych zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami zawodowymi w zakresie posiadanych przez pielęgniarkę czy położną uprawnień (zob. Prawo medyczne dla pielęgniarek, Zofia Karkowska, LEX a Wolters Kluwer business, Warszawa 2013, s. 85, 86).

Świadczenia medyczne wykonywane przez pielęgniarkę, to działania medyczne, obejmujące różne formy działań, wskazane przez ustawodawcę w przepisach ustawy o zawodach. Są to w szczególności: rozpoznawanie warunków i potrzeb zdrowotnych pacjenta i jego problemów pielęgnacyjnych, planowanie i sprawowanie opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, udzielanie świadczeń zdrowotnych samodzielnie bez zleceń lekarskich, a także realizacja zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji, orzekanie o zakresie świadczeń opiekuńczo – pielęgnacyjnych oraz edukacja zdrowotna i promocja zdrowia. Świadczenia zdrowotne pielęgniarki mogą być udzielane tylko przez osoby, na których ciąży obowiązek osobistego wykonywania zawodu.

W związku z powyższym osoba, które udziela świadczeń zdrowotnych, ustawowo zarezerwowanych dla pielęgniarki, dysponując prawem wykonywania zawodu pielęgniarki, wykonuje zawód pielęgniarki. Nie ma tu znaczenia to, w jaki sposób pracodawca nazwie stanowisko pracy takiej osoby, jeżeli tylko zakres przypisanych jej obowiązków pracowniczych zawiera w sobie udzielanie świadczeń zdrowotnych.

IV. **PODSUMOWANIE:**

Biorąc pod uwagę powyższe wskazać po pierwsze należy, że do kwalifikacji konkretnego stosunku pracy jako wykonywania zawodu pielęgniarki nie ma znaczenia nazwa stanowiska pracy, istotny jest zakres obowiązków pracownika, który powinien pokrywać się z ustawowym zakresem wykonywania zawodu pielęgniarki.

Istotne jest jednak, że rozporządzenia z 8 września 2015 roku oraz 14 października 2015 roku nie obejmują swoim zakresem pracodawców – stacji sanitarno – epidemiologicznych. W stosunku do tych podmiotów toczą się rozmowy międzyresortowe, pomiędzy Ministrem Zdrowia a Ministrem Pracy i Polityki Społecznej.

Otrzymują:
Adresat x 1
a/a x 1

RADCA PRAWNY

Arkadiusz Zuzniak